

Gemeente Boxtel

Selectieadvies archeologische monumentenzorg, 25 maart 2010

SELECTIEADVIES ARCHEOLOGISCHE MONUMENTENZORG
Hoeve Savendonk te Liempde, gemeente Boxtel.
Bureauonderzoek

	naam	Afdeling/bedrijf	Datum	paraaf
Opsteller(s)	R.J.M. van Genabeek	Senior archeoloog, Gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/BAM	25-03- 2010	RvG
Controle gemeente Boxtel				

1. Inleiding

In het kader van geplande ontwikkelingen heeft RAAP een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd in plangebied Hoeve Savendonk, gemeente Boxtel. De gemeente Boxtel is als bevoegd gezag, gevraagd het rapport te beoordelen en een selectieadvies op te stellen.

1.1 Het plangebied

Het plangebied is in gebruik als erf en grasland en heeft een oppervlak van circa 9,3 ha. Voor de locatie en exacte begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar het beoordeelde rapport (zie onder).

1.2 Aard van de bedreiging

In een klein deel van het gebied zal de bestaande bebouwing plaats maken voor nieuwbouw. Ter compensatie zal een naasgelegen gebied als natuurgebied worden ingericht. De exacte aard en omvang van de ingrepen is nog niet bekend maar er kan sprake zijn van de aanleg van greppels en poelen en het afgraven van de bouwvoor.

2. Archeologisch onderzoek

Door RAAP is in januari 2008 een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn vastgelegd in het rapport:

Peeters, M., 2010: Hoeve Savendonk te Liempde, gemeente Boxtel; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek. RAAP-notitie 2551.

2.1 Onderzoeksmethode

Het onderzoek bestond uit een bureauonderzoek.

2.2 Conclusie onderzoek (verkort)

Het oostelijke deel van het plangebied ligt geomorfologisch gezien in een dekzandvlakte. Het westelijke deel ligt in een vlakte van ten dele verspoelde dekzanden. Ook bodemkundig is deze scheiding te zien. In het oosten liggen hoge zwarte enkeerdgronden terwijl in het westen sprake is van beekerdgronden. Op historisch kaartmateriaal is op de plek van de huidige bebouwing (in het oostelijke deel van het plangebied) ook al bebouwing zichtbaar. De huidige boerderij is mogelijk op de fundering van deze voorganger gebouwd. De huidige stallen en schuren op het erf zijn onderkelderd. Voor het erf en de onbebouwde graslanden direct naast het erf geldt een hoge verwachting voor (vroeg) landbouwers en een onbekende verwachting voor steentijd. De gaafheid van de graslanden is naar verwachting goed terwijl die op het erf slecht is. De graslanden in het lage deel van het plangebied hebben een lage verwachting voor steentijd en (vroeg) landbouwers. De verwachte gaafheid is hier redelijk.

2.3 Advies RAAP

Voor de graslanden direct naast het erf wordt geadviseerd geen grondwerkzaamheden dieper dan 30 cm –Mv uit te voeren. Indien dit toch plaatsvindt is inventariserend veldonderzoek (karterend booronderzoek) in vroege fase van planvorming noodzakelijk. Voor het nu bebouwde gebied geldt dat vrijwel alle archeologische resten zullen zijn verdwenen. Ter controle wordt geadviseerd de plaatselijk heemkundige vereniging waarnemingen te laten doen bij de werkzaamheden. Voor het lager gelegen gebied aan de westkant van het plangebied wordt geadviseerd om de bouwvoor niet te verwijderen. Indien dit toch gebeurt dan wordt bij het verwijderen van de bouwvoor een extensieve archeologische begeleiding geadviseerd.

3. Beoordeling rapportage door de gemeente Boxtel

Het rapport bevat voldoende informatie om een selectieadvies te kunnen opstellen. Een aantal opmerkingen is nog wel zijn plaats:

Graag uitsneden van AHN, bodemkaart, geomorfologische en gemeentelijke verwachtingskaart opnemen

Graag uitsnede van kadastrale minuut opnemen. In verband met de advisering is het wenselijk om een projectie te maken van de huidige bebouwing op de kadastrale minuut zodat duidelijk wordt waar globaal evt. funderingsresten te verwachten zijn.

Op figuren 4, 5 en 6 graag (globale) ligging van het plangebied opnemen.

p.14 en figuur 7

liever spreken van jagers-verzamelaars dan van 'steentijd'. Het Neolithicum wordt nu zowel tot de steentijd als tot de vroege landbouwers gerekend.

p.18

Voor het hogergelegen gebied ten oosten van de Savendonksestraat wordt bij ingrepen dieper dan 30 cm –Mv minimaal een karterend booronderzoek voorgesteld. In het bureauonderzoek is uitgegaan van een onverstoord bodemprofiel (p.16) maar dat is juist voor deze zone twijfelachtig. Is het niet beter eerst een verkennend onderzoek uit te voeren naar de intactheid van de bodem (met een evt. doorstart naar een kartering)? Op basis hiervan kunnen wellicht al verstoorde gebiedjes worden aangewezen waar grondingrepen mogelijk zijn zonder archeologische resten te verstoren.

Het laten doen van waarnemingen door de leden van de heemkundige vereniging in het gebied met de huidige bebouwing is zonder professionele begeleiding niet wenselijk. De inzet van lokale archeologen is zeer zinvol maar dan wel binnen een professioneel kader met een PvE op zak. Wellicht kan hiervoor aansluiting worden gevonden (indien noodzakelijk) met de extensieve archeologische begeleiding van het lager gelegen deel van het plangebied.

3.1 Selectieadvies gemeente Boxtel

Indien bovenstaande zaken worden aangepast of toegelicht kan de gemeente Boxtel instemmen met het advies voor een extensieve archeologische begeleiding in het westelijke deel van het plangebied (bij verschraling). Voor het bebouwde gebied wordt ook een archeologische begeleiding geadviseerd. De AB moet worden uitgevoerd op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd PvE (wellicht 1 PvE voor beide AB?). Voor beide AB wordt samenwerking met de lokale heemkundevereniging zeer belangrijk geacht. Voor het hogergelegen gebied ten oosten van de Savendonksestraat wordt bij ingrepen dieper dan 30 cm –Mv eerst een verkennend booronderzoek geadviseerd om de intactheid van de bodem te bepalen.

De precieze noodzaak tot en de vorm van archeologisch vervolgonderzoek hangt sterk af van de uiteindelijke plannen. Op dit moment is nog onduidelijk of de cultuur-historische uitgangspunten zoals die in het rapport zijn verwoord leidend zijn bij de realisatie van de plannen of dat de natuurdoelen leidend zijn. De gemeente Boxtel adviseert om de cultuur-historische uitgangspunten zoals die in het rapport verwoord zijn, nadrukkelijk mee te nemen bij de concrete vormgeving en invulling van de plannen. Hierbij zullen ook de consequenties t.a.v van archeologisch vervolgonderzoek (tijd en geld) moeten worden meegewogen.